

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO 2020

www.gro.sik.si

1. UVOD

Poslanstvo

- Omogočamo in spodbujamo dostop do širokega nabora človekovega znanja, izkušeni informacij in idej vsem skupinam prebivalcev.
- Spodbujamo razvoj pismenosti in bralne kulture
- Spodbujamo vseživljenjsko učenje.
- Smo prostor učenja, ustvarjanja, srečevanja in navdiha v lokalni skupnosti

Vizija

- Knjižnica je prostor za branje, učenje, druženje, ustvarjalnost, knjižnica povezuje ljudi v lokalni skupnosti s svetom idej in informacij ter podpira lokalno identiteto.

Vrednote

- Zaposleni ustvarjamo skupno podobo knjižnice kot informacijskega, izobraževalnega, kulturnega in socialnega središča lokalne skupnosti.
- Zaupamo v svobodo branja, učenja, raziskovanja.
- Naše storitve so strokovne, delamo v medsebojnem zaupanju, s poslušom do vsakega obiskovalca.

Mestna knjižnica Grosuplje je osrednja knjižnica za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, skupaj za skoraj 42.000 prebivalcev. Knjižnično mrežo poleg osrednje knjižnice v Grosupljem sestavljajo še krajevni knjižnici v Ivančni Gorici in na Vidmu ter štiri izposojevališča, in sicer: Krka, Stična, Šentvid in Višnja Gora. Za naše okolje je značilno, da v zadnjem obdobju število prebivalcev letno narašča hitreje, kot je povprečje v slovenskem prostoru. Poleg naravnega prirasta se povečuje število prebivalcev tudi zaradi priseljevanja v nove stanovanjske objekte, ki so bili zgrajeni zaradi ugodne prometne povezave z glavnim mestom. V domačem okolju imamo eno srednjo šolo, vsa ostala srednješolska mladina in študentje se dnevno vozijo na šolanje predvsem v Ljubljano. Dnevna migracija je značilna tudi za zaposlene.

V naši sredini živi manjša skupina romske etnične skupnosti, ki tudi obiskujejo knjižnico, udeležujejo pa se tudi organiziranih oblik dela, t.i. bibliopedagoških dejavnosti.

2. ZAKONSKE PODLAGE

Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS, št. 87/2001, 96/2002, 92/15;

Odlok o ustanovitvi Mestne knjižnice Grosuplje, Uradni list RS, št. 13/2004, 39/2007, 66/2008;

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS, št. 29/2003;

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Uradni list RS, št. 73/2003, 70/2008;

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: 2018 – 2028(2019): Nacionalni svet za knjižnično dejavnost

Manifest o splošnih knjižnicah; IFLA/UNESCO, 1994;

Slovenske splošne knjižnice za prihodnost: Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013-2020

3. CILJI, KI JIH ŽELIMO Z LETNIM NAKUPOM URESNIČITI

Z nakupom knjižničnega gradiva bomo v celotni mreži Mestne knjižnice Grosuplje sledili IFLA/UNESCO-vim smernicam « Splošna knjižnica naj zagotavlja raznovrstno gradivo v različnih oblikah in ustreznem številu, da zadovolji potrebe in želje lokalne skupnosti. Zbirka knjižničnega gradiva odraža kulturo lokalne skupnosti in družbe. Splošna knjižnica sledi razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij. Ne glede na obliko, naj bodo vse informacije dostopne takoj, ko je mogoče. Zbiranje in posredovanje lokalnih informacijskih virov in gradiva je bistvenega pomena.» Z nakupom novega gradiva bomo oblikovali uravnoteženo in kvalitetno knjižnično zbirko in dosegali naslednje cilje:

- zagotavljali splošno dostopnost raznovrstne in kakovostne založniške produkcije v knjižnični mreži z načrtovanim prirastom 200 enot knjižničnega gradiva na 1000 prebivalcev,
- občanom zagotavljali knjižnično zbirko, ki bo aktualna in prilagojena njihovim potrebam in ciljem nacionalne kulturne politike z izborom gradiva po vsebinskih kriterijih na tradicionalnih in novih medijih,
- sledili bomo standardnim priporočilom o obsegu in sestavi knjižnične zbirke z nakupom 40 % naslovov leposlovja ter 60 % naslovov strokovnega gradiva, od tega bo 25% - 30% naslovov gradiva za mladino, kjer bo razmerje med leposlovjem in strokovnim gradivom enak kot pri odraslih, če bo le-tega dovolj na tržišču,
- zagotavljali pogoje za razvijanje bralne in informacijske pismenosti,
- omogočili dostop gradiva za uporabnike s posebnimi potrebami (velike črke, zvočne knjige, e-knjige ipd.),
- dopolnjevali bomo domoznansko zbirko z gradivom o naših krajih in ljudeh.

4. VSEBINSKA IZHODIŠČA ZA LETNI PRIRAST GRADIVA

Letni prirast nakupa v knjižnici temelji na: strokovnih izhodiščih, ki so opredeljeni v strokovnih priporočilih, spremljanju potreb naših občanov in analizi knjižnične zbirke. Sledili bomo naslednjim kriterijem:

- **aktualnosti** - zagotovili jo bomo z novimi naslovi (3900) z vseh strokovnih področij človekovega ustvarjanja, z gradivi, ki prinašajo nova strokovna in znanstvena spoznanja, z novimi izdajami klasičnih literarnih del, s posodabljanjem referenčne zbirke ter z odpisom zastarelega gradiva;
- **zastopanosti različnih vrst knjižničnega gradiva:** na 1000 prebivalcev planiramo 200 enot knjižnega, 150 naslovov serijskih publikacij ter 20 enot neknjižnega gradiva na različnih medijih ter elektronskih podatkovnih zbirk, ki so dostopne na daljavo, z nakupom avdiovizualnih medijev in drugih virov, kot so npr. razglednice, fotografije in kartografsko gradivo za domoznansko zbirko ter didaktične igrače za otroke;
- **zastopanosti različnih tematskih oz. predmetnih področij:** delež naslovov za strokovno gradivo bo znašal 60% in 40% leposlovja. Pri nakupu strokovnega gradiva bomo zbirko dopolnjevali tako, da bodo vsa področja enakomerno zastopana s temeljno strokovno literaturo različnih nivojev zahtevnosti. Pri leposlovju bodo zastopane vse zvrsti in žanri, različne stopnje zahtevnosti ter bodo vključevala različne kulture, narode in jezike.

Z nakupom novega gradiva bomo občanom zagotovili knjižnično zbirko, ki bo aktualna, prilagojena potrebam okolja in ciljem kulturne politike in bo odgovorila na:

A Informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe okolja

Informacijske potrebe

Upoštevali bomo informacijske potrebe otrok, mladine in odraslih celotnega območja. Načrtujemo tudi nakup e-bralnikov za izposajo in e-knjig. Tako bo knjižnica zadovoljila potrebe uporabnikov po novih informacijskih tehnologijah, sledila bo razvoju novih oblik gradiva, še posebej spletnim ter tako pripomogla k informacijskem opismenjevanju prebivalstva. S posebno pozornostjo bomo izbirali:

- splošna informativna gradiva na klasičnih in elektronskih medijih,
- gradiva z informacijami javnega značaja,
- gradiva, ki ljudem pomagajo pri organizaciji njihovega vsakdanjega življenja,
- gradiva z informacijami za poznavanje lokalnega okolja.
- gradiva, ki prinaša informacije o varstvu potrošnikov, civilne družbe, varstvo narave, človekovih pravic...).

Izobraževalne potrebe

Prednost in poudarek pri nabavi bo na klasičnem in elektronskem gradivu, ki:

- vključuje temeljna znanja vseh strok in disciplin na različnih stopnjah zahtevnosti,
- posodabljala temeljno zbirko,
- prinaša komentarje, razlage,
- je namenjeno mladim uporabnikom in populaciji, ki se šola,
- je namenjeno permanentnemu izobraževanju v okviru prostočasnih aktivnosti,
- služi učenju novih tehnologij in medijev,
- je namenjeno osebnostni rasti in razreševanju težav.

Raziskovalne potrebe okolja

Temeljno zbirko bomo dopolnili z deli v klasični in elektronski obliki za otroke, mladino in odrasle, ki:

- posamezna področja obravnavajo poglobljeno,
- predstavljajo analize raziskav z različnih strokovnih področij,
- predstavljajo nove metode in pristope,
- vzpodbujajo posameznike za raziskovanje lokalnega okolja.

Kulturne potrebe okolja bomo zagotovili:

- z nabavo kvalitetnih leposlovnih literarnih del za otroke, mladino in odrasle,
- z nabavo kvalitetnih glasbenih posnetkov in igranih filmov za otroke mladino in odrasle,
- z izborom kvalitetne strokovne in poljudno strokovne literature z različnih področij umetnosti,
- z organiziranjem literarnih večerov, razstav in vodenjem bralnih srečanj za otroke, mladino in odrasle.

B Razvijali bomo bralno kulturo in informacijsko pismenost

Spodbujanje branja in bralne kulture bomo razvijali z dostopom do različnih kakovostnih bralnih virov za otroke, mladino in odrasle, še posebej se bomo osredotočili na:

- nakup gradiva za začetno fazo branja (igralne knjige, leporelo, slikanice s kvalitetnimi ilustracijami in besedilom prilagojeno starosti otrok,
- kvalitetne literature za otroke in mladino, še posebej več izvodov priporočilnih seznamov za obvezna branja na vseh nivojih izobraževanja,
- organiziranje bibliopedagoške dejavnosti za otroke, mladino in odrasle,
- izbor leposlovnih knjig za odrasle z zastopanostjo vseh žanrov in zahtevnosti,
- prednost pri nabavi bo nakup izvirne slovenske literature in prevodov zahtevnejšega leposlovja,
- organizirali bomo predstavitve avtorjev in aktualnih del,
- individualno svetovanje bralcem ob vsaki izposoji.

Planiramo nakup vsaj 15 % naslovov, ki jih bo podprla JAK, v nakup bodo zajete publikacije vsaj 50 slovenskih založb.

V vseh enotah bomo še naprej organizirali različne oblike za spodbujanje branja zahtevnejšega leposlovja; srečevanja bralnih skupin in krožkov za odrasle; Branje ob kmečki peči; bralni klub Dobrevoljci, Bralni klub Kranjska čbelica, Domoznanska bralna značka, Bralna čajanka, Fit za knjigo, Moderno je brati slovensko postmoderno. Promovirali portal Dobreknjige.si, s stalno ponudbo del v knjižnici, organizirali literarno-glasbene večere Barve glasbe in besede. Za otroke bomo izvajali različne oblike ur pravljič (pripovedovanje s pomočjo kamišibaja, lutk ipd. organizirali delavnice Z igro do branja, Beremo s tačkami ter nadaljevali s projektom za učence drugih razredov Jaz berem oz, Zeleni braček.

Razvijanje informacijske pismenosti bomo vzpodbujali z:

- nakupom strokovnih del in priročnikov, ki imajo razlage, recenzije, kritike, ustrezna kazala in preglednice,
- nakupom posodobljenih izdaj referenčne literature,
- nakupom del s področja računalništva na različnih medijih,
- dostopom in uporabo elektronskih medijev.

Enkrat tedensko bomo v vseh krajevnih knjižnicah organizirali izobraževanje za uporabo sistema COBISS/OPAC in elektronskih baz podatkov, v jesenski in zimski sezoni bodo potekala izobraževanja za uporabo računalniške tehnologije.

C. Upoštevali bomo značilne in posebne potrebe okolja

V knjižnico je vključen visok delež dijakov in študentov, ki se dnevno vozi v šolo, zato z nabavno politiko upoštevamo njihove potrebe po študijskem gradivu in storitvah.

Na našem območju živi skupina Romov, za katere bomo kupili vse dostopne naslove gradiva v romskem jeziku ter nadaljevali z organiziranjem prireditev za spodbujanje branja, bralnih navad in informacijske pismenosti. Za romske otroke bomo celo leto izvajali delavnice Z igro do branja.

Pridobili bomo vse dostopno domoznansko gradivo o naših krajih in ljudeh, ki ga bomo zasledili na tržišču, nadaljevali bomo z nakupom starih razglednic.

Sodelovali bomo z vsemi tremi domovi za ostarele na našem območju ter organizirali izposajo gradiva z dostavo na domu za starejše osebe.

5 UPOŠTEVANJE ENAKE DOSTOPNOSTI KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA VSE PREBIVALCE NA OBMOČJU KNJIŽNICE

Dostopnost gradiva omogočamo z ustrezno odprtostjo knjižnic, ki je večja od predpisane v Uredbi, z medoddelčno in medknjižnično izposajo, z najetimi oz. zakupljenimi bazami podatkov, ki so dostopne v celotni mreži, do večine baz pa člani knjižnice lahko dostopajo od doma. Za štiri izposojevališča oblikujemo posebne koleksijske zbirke po 250 enot, ki vključujejo temeljna gradiva z vseh področij človekovega ustvarjanja zapisana na klasičnih in elektronskih virih, ki krožijo med njimi.

V celotni mreži knjižnice velja enotna izkaznico, tako član uporablja lahko vse enote sam, dostavo gradiva iz druge enote pa na željo uporabnika zagotovi tudi knjižnica.

Plan nabave gradiva v mreži Mestne knjižnice Grosuplje

Krajevne knjižnice V občinskih središčih	Knjižno gradivo	Neknjižno gradivo	Tekoče naročeni naslovi (časniki, časopisi)	E-viri, dostopni na daljavo
Osrednja knjižnica Grosuplje	4801	768	200	38
Enota Ivančna Gorica	3860	617	89	38
Enota Dobropolje	971	155	63	38

Izposojevališča/ temeljna zaloga in premične zbirke	Temeljna zaloga	E-viri, dostopni na daljavo	Število premičnih zbirk	Število enot v premični zbirki
Krka	1755	38	4	250
Stična	5400	38	4	250
Šentvid	4494	38	4	250
Višnja Gora	2595	38	4	250

Grosuplje, 30. 10.2019

Roža Kek, bibliotekarska specialistka
direktorica